

Lze vrácené knihy dezinfikovat ionizátorem či UV lampou?

Dezinfekce vrácených knih ozónem není příliš vhodným řešením, viz níže.

Dezinfekce vrácených titulů čtenáři

Stanovisko Odboru ochrany knihovních fondů Národní knihovny ČR

Lze vrácené knihy dezinfikovat ionizátorem či UV lampou?

Použití UV lampy nedoporučujeme, tzv. bankovní lampa nic nezahubí, "jen" poškodí papír a změní barvy. Germicidní lampa s tvrdým UV zničí barvy (zmizí), tisky, ilustrace. Je nutná aplikace na všechny povrchy (stránky) pro likvidaci choroboplodných zárodků a ještě to poškodí papír.

Ozón má silné oxidační účinky na papír, textil, usně i plasty. Pokud se jedná o spotřební fond, kde se počítá s tím, že za 10 let budou knihy postupně vyřazeny, tak lze tuto metodu použít. Problematická je u knih aplikace. Plyn se musí dostat do bloku. Knihy by se proto měly rozložit do vějíře, jinak choroboplodné zárodky, včetně virů přežijí a papír bude zbytečně poškozen. Ozón je jedovatý plyn (srovnatelně jako třeba kyanovodík), takže jeho přítomnost ve vdechovaném vzduchu je velmi nežádoucí. I ve velmi nízkých koncentracích je dráždivý, a při delší expozici způsobuje značnou zátěž pro organismus, neboť na buněčné úrovni indukuje tzv. oxidativní stres (generuje větší koncentraci volných radikálů, které mohou buňku i zahubit). Zdroj: https://www.lidovky.cz/relax/veda/zeptali-jste-se-vedcu-jak-vznika-a-cim-je-skodlivy-prizemni-ozon.A180815_133625_In_veda_ape.

Odložení do karantény na 4 až 5 dnů je nejjednodušší a nejméně ekonomicky zatěžující (náklady na pořízení zařízení, elektřina, nákup nových titulů až se tyto ošetřené rozpadnou). Viz doporučený postup na <https://ipk.nkp.cz/images/manipulace-s-knihami-v-dobe-covid-19>

Vit Richter, Národní knihovna ČR, Klementinum 190, 110 00 Praha 1, Tel: +420/221 663 338, Fax: +420/221 663 175, mobil: +420/603 223 627, email: vit.richter@nkp.cz, www.nkp.cz, <http://ipk.nkp.cz/>, <http://www.skipcr.cz/>